

Miljøteknologi - randzoner

Vejledning om tilskud til investeringer i teknologier til reduktion af pesticidforbruget og kvælstofudledning på bedrifter med randzoner

2015

Kolofon

Miljøteknologi - randzoner

Vejledning om tilskud til investeringer i teknologier til reduktion af pesticidforbruget og kvælstofudledning på bedrifter med randzoner 2015

Denne vejledning er udarbejdet af Miljø- og Fødevareministeriet – NaturErhvervstyrelsen - i 2015

Foto: Michael Sunne Esbensen
© Miljø- og Fødevareministeriet

Miljø- og Fødevareministeriet NaturErhvervstyrelsen

Nyropsgade 30
1780 København V
Tlf.: 33 95 80 00
mail@naturerhverv.dk
www.naturerhverv.dk

Indhold

1.	Indledning	4
2.	Ordningens formål	5
3.	Administration af ordningen	6
4.	Afsatte midler	6
5.	Ansøgningsfrist	6
6.	Hvordan søger du om tilskud	6
7.	Hvem kan søge om tilskud	7
8.	Hvem kan ikke søge om tilskud	8
9.	Tilskuddets størrelse og projektets finansiering	9
10.	Hvilke projekter og aktiviteter giver vi tilskud til	10
11.	Afgørelse om tilsagn om tilskud eller afslag, herunder prioritering	11
12.	Hvilke udgifter kan du få tilskud til	13
13.	Hvilke udgifter kan du ikke få tilskud til	14
14.	Udgifternes rimelighed	15
15.	Udbudsregler	15
16.	Betingelser for tilsagn om tilskud	16
17.	Særligt om information og offentlig omtale ("skiltning")	17

18.	Særligt om opretholdelse af projektet	19
19.	Igangsætningstilladelse	20
20.	Besked om afgørelse om tilsagn	20
21.	Projektperioden	20
22.	Klageadgang	21
23.	Ændring af projektet	21
24.	Afslutning af projekt	22
25.	Udbetaling af tilskud	23
26.	Sagsbehandlingstid	24
27.	Evaluering efter projektets afslutning	24
28.	Projektet opgives.....	24
29.	Kontrol på stedet.....	25
30.	Bortfald af tilsagn og tilbagebetaling eller nedsættelse af tilskud	25
31.	Straffebestemmelser og svig	26
32.	Force majeure.....	26
33.	NaturErhvervstyrelsens brug af data	27
34.	Lovgrundlag	28
35.	Yderligere oplysninger.....	29

1. Indledning

Denne vejledning skal du bruge, når du ønsker at søge om tilsagn om tilskud under ordningen Miljøteknologi – randzoner 2015. Her finder du oplysninger om tilskudsordningens formål, hvem der kan søge, hvad du kan søge til, hvordan du gør, og om de forskellige betingelser der findes for at få tilskud.

Der findes desuden en vejledning om udbetaling af tilskud under ordningen, som du skal bruge, når du skal søge om at få udbetalt det tilskud, som du har fået tilsagn om. Det er en god idé også at læse udbetalingsvejledningen, når du søger om tilsagn om tilskud.

Alle vejledninger findes på NaturErhvervstyrelsens hjemmeside naturerhverv.dk i [Tilskudsguide](#) under Miljøteknologi 2015 – Randzoner.

2. Ordningens formål

Miljøteknologi - randzoner 2015 er en del af det danske landdistriktsprogram 2014-20, der har til formål at udvikle landdistrikterne, bl.a. ved at forbedre landbrugets konkurrenceevne, styrke indsatsen for at forbedre klimaet, bruge naturens ressourcer bæredygtigt og skabe en balanceret udvikling i landdistrikterne.

LDP 2020

Formålet med ordningen Miljøteknologi – randzoner 2015, er at give tilskud til investeringer i teknologier, der kan reducere pesticidforbruget og kvælstofudledningen fra den primære jordbrugsproduktion.

Der kan søges om tilskud i to puljer (for definition, se afsnit *Hvem kan søge om tilskud*), og hver pulje er desuden inddelt i to indsatsområder:

- 1) Reduktion af pesticidforbruget
- 2) Reduktion af kvælstofudledningen

NaturErhvervstyrelsen har, af Århus Universitet (DCA – Nationalt Center for Fødevarer og Jordbrug), fået udarbejdet en udtømmende teknologiliste, der indeholder alle de tilskudsberettigede teknologier. Teknologierne er opført med en fast pris og en fastlagt effekt (reduktion i pct.), som er vurderet af DCA.

Det er de samme teknologier, der kan ansøges om tilskud til i hver af de to puljer. Du kan finde teknologilisten i bekendtgørelsens bilag 1, på NaturErhvervstyrelsens hjemmeside naturerhverv.dk i [Tilskudsguide](#) under Miljøteknologi – randzoner 2015 eller her i vejledningen i afsnittet *Hvilke projekter og aktiviteter giver vi tilsagn til*.

Du skal allerede på ansøgningstidspunktet sandsynliggøre, at projektet vil være med til at understøtte formålet.

3. Administration af ordningen

NaturErhvervstyrelsen administrerer ordningen og træffer afgørelse om tildeling af tilskud.

Alle ansøgninger om tilskud, projektændringer (dog ikke overdragelse) og udbetalinger under ordningen skal ske via Fødevarerministeriets Tast selv-service. Al øvrig skriftlig kommunikation (herunder ansøgning om overdragelse af tilsagn) med NaturErhvervstyrelsen i forbindelse med tilskud skal ske via e-mail.

Link til Tast selv-service finder du på vores hjemmeside naturerhverv.dk i [Tilskudsguide](#) under Miljøteknologi – randzoner 2015. Her finder du også et link til vejledning i brug af Tast selv-service.

4. Afsatte midler

Til ansøgningsrunden på ordningen i 2015 er der afsat i alt 61,5 mio. kr., som er fordelt i to puljer.

Indikative rammer i 2015

Vi har fastsat følgende indikative, beløbsmæssige rammer for de to puljer med tilhørende indsatsområder under ordningen i 2015:

Indsatsområder i 2015	Pulje 1 (mio. kr.)	Pulje 2 (mio. kr.)
Reduktion af pesticid	20	10,75
Reduktion af kvælstof	20	10,75
I alt	40 mio. kr.	21,5 mio. kr.

Du kan læse mere om indsatsområder og puljer i afsnittet *Hvilke projekter og aktiviteter giver vi tilskud til.*

5. Ansøgningsfrist

Vi kan modtage din ansøgning fra den 2. november 2015.

Din ansøgning skal være modtaget i NaturErhvervstyrelsen senest den 30. november 2015 kl. 23:59.

Hvis vi modtager din ansøgning efter ansøgningsfristen, vil den ikke blive behandlet, og den vil ikke blive overført til næste ansøgningsrunde.

6. Hvordan søger du om tilskud

Du skal sende din ansøgning om tilsagn om tilskud via Fødevarerministeriets Tast selv-service.

Link til Tast selv-service finder du på vores hjemmeside naturerhverv.dk i [Tilskudsguide](#) under Miljøteknologi – randzoner 2015. Her finder du også links til vejledning i brug af Tast selv-service.

Du kan sende én ansøgning pr. indsatsområde, og du kan kun søge om én teknologi pr. indsatsområde pr. CVR-nr.

Din ansøgning skal indeholde:

- Et udfyldt ansøgningskema.

Det er vigtigt, at dit ansøgningskema er fyldestgørende. Hvis ansøgningskemaet er mangelfuldt, kan det betyde, at du får et afslag eller nedsat tilskudsbeløb.

Vær opmærksom på, at du kun kan søge om tilskud til de teknologier, der findes på teknologilisten, og at alle teknologierne har en fast pris. Det vil sige at der gives et fast beløb i tilskud til en bestemt teknologi, og der skal derfor *ikke* indhentes og indsendes tilbud på de valgte teknologier.

Hvis teknologien på udbetalingstidspunktet viser sig at blive billigere end den faste pris, gives der dog kun tilskud til de faktiske, betalte tilskudsberettigede udgifter – dog maksimalt til det beløb, der er givet tilsagn om. Se afsnittene *Tilskuddets størrelse og projektets finansiering og Udbetaling af tilskud*.

Kvittering for modtagelse af ansøgning

Vi kvitterer med kvitteringsbrev for at have modtaget din ansøgning. Når du sender din ansøgning via Tast selv-service, bliver kvitteringsbrevet sendt automatisk lige efter, at du har sendt din ansøgning. I forbindelse med at vi kvitterer for at have modtaget din ansøgning, kan vi give tilladelse til, at du på egen regning og risiko går i gang med projektet.

7. Hvem kan søge om tilskud

Du skal være jordbruger, og eje eller forpagte en primær jordbrugsbedrift for at søge om tilskud. Det gælder desuden, at det årlige arbejdskraftbehov, der kræves for at drive din primære jordbrugsbedrift, skal være på mindst 830 arbejdstimer opgjort efter de normtimesatser, der er fastsat i bilag 2 i bekendtgørelsen.

Midlerne i Miljøteknologi – randzoner 2015 er opdelt i to puljer.

Pulje 1: Midlerne i denne pulje kan søges af alle, der har eller har haft obligatoriske randzoner på deres bedrifter i 2015 med et minimumsareal på 0,5 hektar randzoner (data fra Fællesskemaet 2015), og som desuden opfylder mindst ét af følgende krav:

- Ansøger har eller har haft randzoner, der ikke er omfattet af kravet om miljøfokusområder under grundbetalingsordningen.
- Ansøger opfylder kravet om miljøfokusområder efter ordningen om grundbetaling alene på baggrund af sine randzoner, og har derudover flere randzoner i sine omdriftsarealer, end hvad der kræves for at opfylde kravet om miljøfokusområder.
- Ansøger har eller har haft nye randzoner, der skal udlægges som følge af ændrede kriterier pr. 1. august 2014.

- Ansøger har eller har haft randzoner, der ikke var omfattet af kravet om randzoner efter lovbekendtgørelse nr. 894 af 15. juli 2014 om randzoner i perioden 1. august 2014 og frem til vandplanernes vedtagelse den 30. oktober 2014.

Pulje 2: Midlerne kan søges af alle ansøgere, der har eller har haft obligatoriske randzoner på deres bedrifter (data indlæst fra Fællesskemaet 2015).

Din ansøgning bliver automatisk placeret i én af de to puljer, på baggrund af data fra Fællesskemaet 2015. Det vil tydeligt fremgå af ansøgningskemaet, hvilken pulje du placeres i.

Definitioner

Fællesskemaet 2015: Fællesskema som defineret i § 2, nr. 1, i bekendtgørelse nr. 1592 af 16. december 2014 om markblok og elektronisk Fællesskema.

Randzoner: Som defineret i lovbekendtgørelse nr. 894 af 15. juli 2014 om randzoner, og som fremgår af Fællesskemaet for 2015.

Omdriftsareal: Det areal, der dyrkes på bedriften, og som fremgår af Fællesskemaet for 2015.

Tilsagnshaver

Tilsagnshaver er den, der:

- søger om tilsagn om tilskud,
- modtager tilsagnet,
- er ansvarlig for, at projektet gennemføres,
- afholder udgifterne i projektet, dvs. modtager fakturaer fra leverandører,
- betaler udgifterne i projektet,
- søger om udbetaling af tilskud og
- modtager tilskuddet.

8. Hvem kan ikke søge om tilskud

Afgrænsning til producentorganisationer for frugt og grønt¹

Hvis du er medlem af en producentorganisation (PO) (fx Gasa Nord Grønt), eller hvis du er en PO, kan du under visse omstændigheder ikke modtage tilskud under Miljøteknologi – randzoner 2015. Hvis PO-ens driftsprogram indeholder én eller flere af aktionerne nævnt i nedenstående tabel, er man både som enkeltindivid og PO udelukket fra at søge om tilskud under Miljøteknologi – randzoner 2015.

Nr. på aktion	Beskrivelse af aktion
1.1	Erhvervelse af anlægsaktiver
1.4	Miljøvenlig produktion

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1308/2013 af 17. december 2013 om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter og om ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 922/72, (EØF) nr. 234/79, (EF) nr. 1037/2001 og (EF) nr. 1234/2007.

7.1	Miljøvenlig investering: Energi, affald, vand, emballage eller pesticider
7.2	Miljøvenlig investering: Energi, affald, vand, emballage eller pesticider

Tabel 1: Aktioner i PO-ens driftsprogram², som udelukker fra at søge om tilskud under Miljøteknologi – randzoner 2015.

9. Tilskuddets størrelse og projektets finansiering

Det samlede, offentlige tilskud kan udgøre 40 pct. af de samlede, tilskudsberettigede udgifter til projektet.

NaturErhvervstyrelsen kan give tilsagn om tilskud på 40 pct. af de samlede, tilskudsberettigede udgifter til projektet.

NaturErhvervstyrelsens tilskud til projekterne finansieres delvist af EU (75 pct.) via Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL), og delvist af nationale midler fra Miljø- og Fødevarerministeriet (25 pct.).

Eksempler på beregning af tilskud:

Du har ansøgt om tilskud til en teknologi, der koster 500.000 kr., og i tilsagnet har vi godkendt de tilskudsberettigede udgifter til 500.000 kr., og du har fået tilsagn om tilskud på max. 200.000 kr., som er 40 pct. af 500.000 kr.

- Det viser sig, at projektet bliver **billigere** end den faste pris, idet de godkendte tilskudsberettigede udgifter på udbetalingstidspunktet er 400.000 kr. Du får udbetalt 160.000 kr., som er 40 pct. af 400.000 kr., da vi kun kan give tilskud på 40 pct. af de samlede, tilskudsberettigede udgifter.
- Det viser sig, at projektet bliver **dyrere** end den faste pris. Fx koster investeringen 550.000 kr. Du får udbetalt 200.000 kr., idet du har fået et tilsagn om tilskud på max. 200.000 kr. Tilskuddet kan ikke forhøjes, selv om projektet bliver dyrere.

Udbetalingen på det maksimale tilsagnsbeløb forudsætter, at vi kan godkende udgifterne som tilskudsberettigede, og at betingelserne for tilsagn er opfyldt.

Anden offentlig, national medfinansiering

Tilskuddet fra NaturErhvervstyrelsen kan kombineres med andet offentligt, nationalt tilskud, i form af garanti, kaution eller lignende, til udgifter, der er tilskudsberettigede under ordningen.

Hvis du får andet offentligt, nationalt tilskud i form af garanti, kaution eller lignende til projektet til udgifter, der er tilskudsberettigede (herunder vækstkaution fra Vækstfonden), nedsætter vi tilskuddet fra NaturErhvervstyrelsen til de tilskudsberettigede udgifter, så det samlede, offentlige tilskud ikke overstiger 40 pct.

Du skal anføre størrelsen af eventuelt andet offentligt, nationalt tilskud til projektet i ansøgningsskemaet. Både når du søger om tilsagn om tilskud, og når du søger om udbetaling af tilskud.

² National strategi for bæredygtige driftsprogrammer for frugt og grøntsagssektoren i Danmark i henhold til Rådets forordning 1234/2007, version 2, december 2011.

Hvis du modtager vækstkaution til projektets finansiering fra Vækstfonden, opgør vi værdien af disse garantier til 15,23 pct. af kautionens størrelse - med mindre andet fremgår af oplysninger fra Vækstfonden.

Andre EU-tilskud

Du kan ikke få tilskud til udgifter, som du får EU-tilskud til under en anden ordning eller på anden måde.

10. Hvilke projekter og aktiviteter giver vi tilskud til

Puljer

Under denne ordning er der to puljer. Inden for hver pulje, er der samtidig to indsatsområder. Krav til ansøgere i de to puljer er beskrevet i *Hvem kan søge om tilskud*.

Indsatsområder

I hver af de to puljer, kan vi give tilsagn om tilskud inden for følgende to indsatsområder:

- 1) Reduktion af pesticidforbrug
- 2) Reduktion af kvælstofudledning

Af nedenstående to tabeller fremgår det hvilke teknologier, der er tilskudsberettigede i de to indsatsområder, og hvilken fast pris der gives tilskud til samt en fastsat effekt.

Teknologi	Funktion	Kort beskrivelse	Effekt (pct.)	Fast pris, excl. moms (kr.)
Radrenser	Mekanisk-kemisk ukrudtsbekæmpelse	Radrenser, 18 rækker, 50 cm rækkeafstand, afgrødevis mekanisk tilpasning (evt. båndsprøjte).	14	260.000
Radrenser med automatisk rækkestyring	Mekanisk-kemisk ukrudtsbekæmpelse med automatisk rækkestyring	Radrenser, 18 rækker, 50 cm rækkeafstand, afgrødevis mekanisk tilpasning (evt. båndsprøjte). Rækkestyring vha. kamera, hydraulisk sideforskydning, terminal og software.	14	343.000
Radrenser med sektionsstyring	Mekanisk-kemisk ukrudtsbekæmpelse med sektionsstyring	Radrenser, 18 rækker, 50 cm rækkeafstand, afgrødevis mekanisk tilpasning (evt. båndsprøjte), kamerastyring, terminaler, elektrohydraulisk løft af radrensermoduler, sektionsstyring vha. GPS.	14	510.000
Bomstabilisering & sektionsafblænding	Afdrifts- og overlapreduktion	Aktiv og sensorbaseret bomstabilisering. Sensorer (1 stk./7,5 meter), styreenhed, GPS-navigation, terminal og software.	8	168.000
Autostyring af pesticiddosering	Stedspecifik pesticiddosering	Flowmåler, reguleringsventiler, styreenhed, GPS navigation, terminal og software.	30	124.000

Tabel 2: Teknologier, der er tilskudsberettigede under indsatsområde 1) Reduktion af pesticidforbruget.

Teknologi	Funktion	Kort beskrivelse	Effekt (pct.)	Fast pris, excl. moms (kr.)
-----------	----------	------------------	---------------	-----------------------------

Radrenser med tank, doseringsenhed og moduler for gødningsplacering	Gødningsplacering ved mekanisk ukrudtsbekæmpelse	Radrenser, 18 rækker, 50 cm rækkeafstand, afgrødevis mekanisk tilpasning, tank, doseringsenhed, rør- og slangeføringer, radrensermoduler for gødningsplacering	4	435.000
Radrenser med tank, doseringsenhed og moduler for rillesåning	Såning af mellem- eller efterafgrøder ved mekanisk ukrudtsbekæmpelse	Radrenser, 18 rækker, 50 cm rækkeafstand, afgrødevis mekanisk tilpasning, tank, doseringsenhed, slangeføringer, radrensermoduler for såning, efterharve	37	316.000
Autostyring af flydende gødning	Variabel dosering af flydende gødninger	Flowmåler, reguleringsventiler, styreenhed, GPS navigation, terminal, software	4	124.000
Gødningsspreader med kantspredningsudstyr og sektionsafblænding	Fjernbetjent kantspredningsudstyr og sektionsafblænding	Gødningsspreader, terminal, software, sektionsafblænding, elektro/hydraulisk styring, GPS navigation, fjernbetjent til- og frakobling af kantspredning	4	275.000
Nitrifikations-hæmmer	Tilsætning af nitrifikationshæmmer ved gylleudbringning	Beholder, pumpe, injektor og terminal. Montering på gyllevogne hvor nitrifikationshæmmer doseres og blandes med gylle (med eller uden integration med syretilsætning)	11	550.000

Tabel 3: Teknologier, der er tilskudsberettigede under indsatsområde 2) Reduktion af kvælstofudledning.

Du skal være opmærksom på at...

- hver CVR-registrerede primære jordbrugsbedrift kun kan indsende én ansøgning pr. indsatsområde, og
- der alene kan søges om én teknologi pr. ansøgning.

11. Afgørelse om tilsagn om tilskud eller afslag, herunder prioritering

Afslag

Vi kan give afslag til et projekt, hvis vi vurderer, at de påkrævede oplysninger i ansøgningsskemaet ikke er givet.

Prioritering af projekter og pointsystem

Vi skal udvælge de projekter, der giver størst effekt, uanset om der ikke er søgt om flere penge, end der er afsat til ordningen.

Der er to puljer under ordningen, og der prioriteres i hver af de to puljer separat.

Først behandler og prioriterer vi ansøgningerne i pulje 1.

Der prioriteres på baggrund af omkostningseffektiviteten, som er defineret som: Procentvis reduktion af pesticidforbrug eller kvælstofudledning (effekt) pr. arealenhed pr. tilskudsberettigede krone.

Ved prioritering af projekterne og udregning af omkostningseffektiviteten indgår følgende faktorer:

1. Bedriftens omdriftsareal (indlæst fra Fællesskemaet 2015)

2. Bedriftens randzoneareal (indlæst fra Fællesskemaet 2015)
3. Effekten af teknologien (jf. teknologilisten)
4. Prisen på teknologien (jf. teknologilisten)

For hver ansøgning udregnes omkostningseffektiviteten på følgende måde:

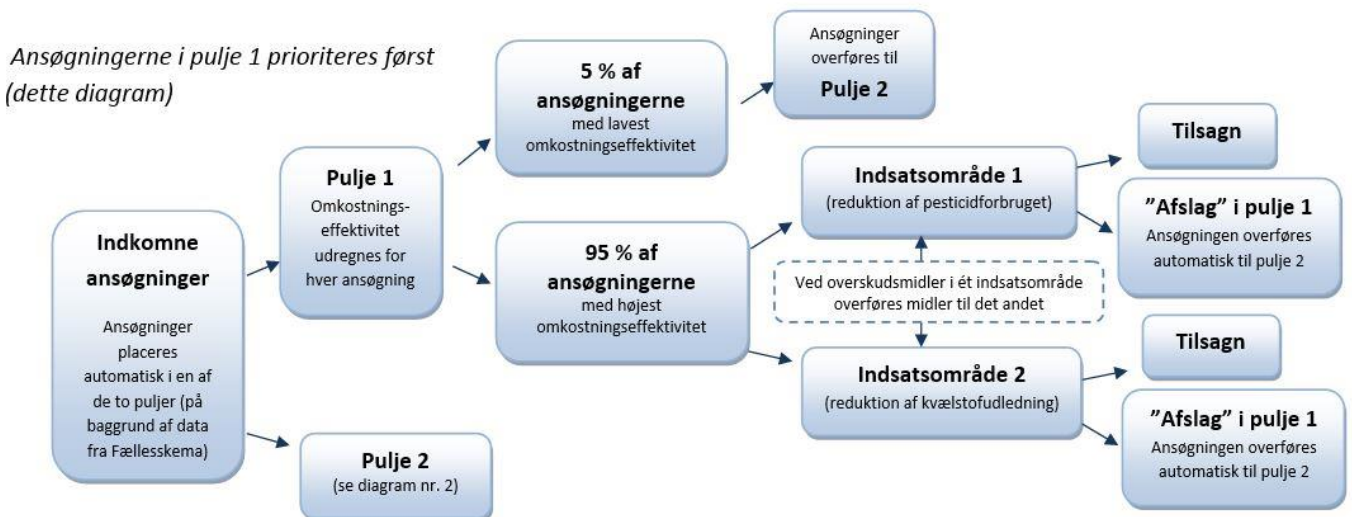
$$\text{Omkostningseffektivitet} = \frac{\left(\frac{\text{omdriftsareal}}{10}\right) * \left(1 + \frac{\text{randzoneareal}}{\text{omdriftsareal}}\right) * \text{effekt af teknologien}}{\text{det tilskudsberettigede beløb i mio. kr.}}$$

Eksempel på beregning af omkostningseffektivitet:

- Der ansøges om en "radrenser med automatisk rækkestyring" under indsatsområde 1, reduktion af pesticidforbrug. En "radrenser med automatisk rækkestyring" har en fast pris på 500.000 kr. og en effekt på 14 pct.
- Ansøgers bedrift har desuden et omdriftsareal på 500 ha og et randzoneareal på 2 ha.
- Udregningen af omkostningseffektiviteten bliver derfor:

$$\text{Omkostningseffektivitet} = \frac{\left(\frac{500 \text{ ha}}{10}\right) * \left(1 + \frac{2 \text{ ha}}{500 \text{ ha}}\right) * 14 \text{ pct.}}{0,5 \text{ mio. kr.}} = 14,06$$

Diagram over prioriteringsmodellen (pulje 1)

Prioritering i pulje 1

Ansøgninger i pulje 1 behandles først, og omkostningseffektiviteten udregnes for hver ansøgning. De 5 pct. af ansøgningerne med den laveste omkostningseffektivitet i pulje 1 frasorteres, men overføres automatisk til vurdering i pulje 2.

Herefter inddeles ansøgningerne i de to indsatsområder, og der tildeles tilsagn til ansøgningerne med den højeste omkostningseffektivitet, indtil midlerne i indsatsområderne er opbrugt.

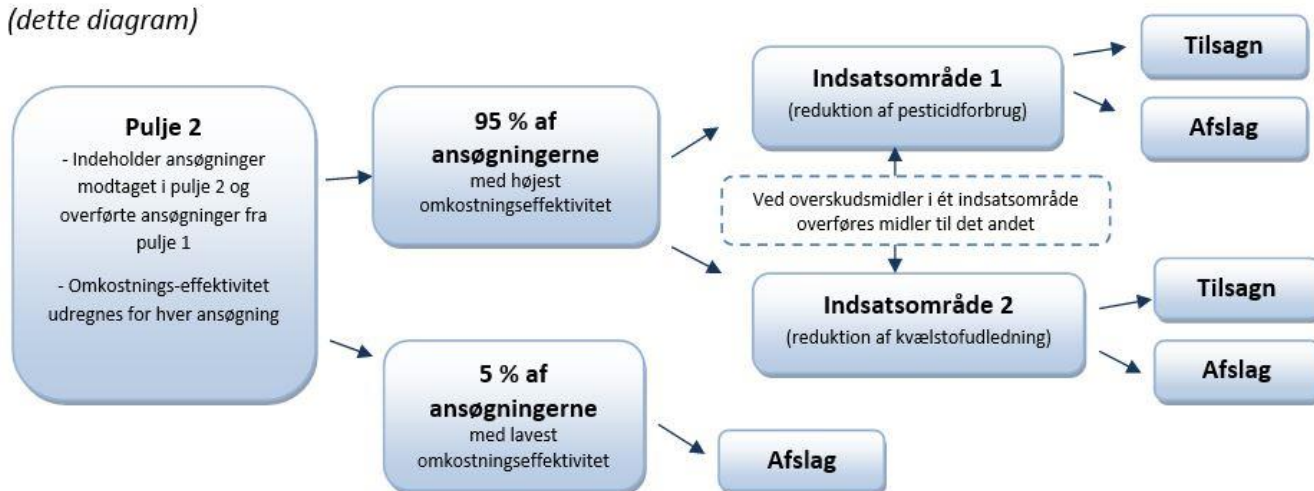
Hvis ansøgninger under pulje 1 ikke modtager tilsagn i pulje 1 ("afslag"), fx på baggrund af manglende midler i puljen, overføres de automatisk til vurdering i pulje 2.

Hvis der er overskudsmidler i et af indsatsområderne i pulje 1 overføres først til det andet indsatsområde inden midlerne overføres til pulje 2.

Diagram over prioriteringsmodellen (pulje 2)

...ansøgningerne i pulje 2 prioriteres...

(dette diagram)

Prioritering i pulje 2

Når ansøgningerne i pulje 1 er vurderet, vurderes alle ansøgninger, der er indgivet i pulje 2 plus de ansøgninger, der er overført fra pulje 1

Prioriteringen i pulje 2 foregår på samme måde som i pulje 1. I pulje 2 vil 5 pct. af ansøgningerne med den laveste omkostningseffektivitet modtage afslag. Herefter bliver de resterende ansøgninger inddelt i de to indsatsområder, og der tildeles tilsagn til ansøgningerne, indtil midlerne er opbrugt.

Hvis der er overskydende midler i ét indsatsområde, overføres midlerne til det andet.

Pointlighed

I tilfælde af at to ansøgninger opnår samme omkostningseffektivitet, prioriteres den ansøgning med størst randzoneareal, højest.

12. Hvilke udgifter kan du få tilskud til

Du kan kun få tilskud til investeringer i de teknologier, der fremgår af teknologilisten, og der gives tilskud til maksimalt den faste pris, der er anført i listen.

Vi kan ikke godkende andre udgifter.

Vi kan kun udbetale tilskud til udgifter, som er **afholdt** af tilsagnshaver inden for projektperioden. En udgift er afholdt, når leverandøren har udstedt en faktura til tilsagnshaver.

Udgifter er kun tilskudsberettigede, hvis de er **betalt** af tilsagnshaver tidligst ved projektperiodens start, og hvis de er **betalt** af tilsagnshaver, inden ansøgning om udbetaling af tilskud sendes til NaturErhvervstyrelsen.

Udstyr/teknologier

Du kan kun få tilskud til køb af *nyt* udstyr og ikke til køb af *brugt* udstyr. Du kan ikke få tilskud til *reparation* af udstyr.

Indtægter i projektperioden

Hvis projektet genererer indtægter i projektperioden, fx entréindtægter, lejeindtægter og salg af prøveproduktion, træ, flis eller andet, skal indtægterne fratrækkes de samlede, tilskudsberettigede udgifter. Dette sker på udbetalingstidspunktet. På ansøgningstidspunktet skal du oplyse, om du *forventer*, at projektet genererer indtægter i projektperioden.

13. Hvilke udgifter kan du ikke få tilskud til

De tilskudsberettigede udgifter kan ikke omfatte (listen er ikke udtømmende):

1. Udgifter, som du har afholdt, inden vi har givet tilladelse til at iværksætte projektet.
2. Udgifter, som du har afholdt uden for projektperioden.
3. Udgifter, som du har betalt, inden vi har givet tilladelse til at iværksætte projektet.
4. Udgifter, som du ikke har betalt, inden du sender ansøgning om udbetaling af tilskud til os.
5. Udgifter, hvor fakturaen ikke er udstedt til tilsagnshaver, men til en anden end tilsagnshaver.
6. Udgifter til køb af brugt udstyr og brugt materiel.
7. Udgifter til leje og leasing af udstyr
8. Udgifter til reparation af udstyr.
9. Udgifter til udarbejdelse af ansøgning om tilsagn om tilskud.
10. Almindelige driftsudgifter (se nedenstående definition).
11. Udgifter i form af naturalydelse (se nedenstående beskrivelse).
12. Udgifter til udarbejdelse af slutrapport.
13. Udgifter til udarbejdelse af skilt til information om den offentlige medfinansiering.
14. Finansierings-, revisions-, advokat og pengeinstitutomkostninger.
15. Renter af gæld.
16. Moms, medmindre momsens endeligt bæres af dig.
17. Udgifter, hvortil der gives andre EU-tilskud.
18. Udgifter, hvortil der er modtaget tilskud fra anden offentlig myndighed
19. Køb på afbetaling med eller uden ejendomsforbehold.
20. Simple genanskaffelser (se nedenstående beskrivelse).

Almindelige driftsudgifter

Almindelige driftsudgifter omfatter fx husleje, forsikringer af enhver art, energiforbrug, kontorholdsudgifter, telefon, abonnementer på tidsskrifter mv.

Simple genanskaffelser

Ved en simpel genanskaffelse forstås udskiftning af en maskine med en ny med fx samme ydeevne eller miljøeffekt.

Naturalydelse

Ved naturalydelse forstås levering af bygge- og anlægsarbejder, varer, tjenesteydelser og jord og fast ejendom, for hvilke ingen kontantbetalinger dokumenteret ved fakturaer eller dokumenter med en tilsvarende bevisværdi er foretaget.

14. Udgifternes rimelighed

I ansøgningskemaet har alle teknologier faste priser, og du skal derfor ikke medsende tilbud. Det gælder dog, at du på udbetalingstidspunktet skal kunne dokumentere alle udgifter ved faktura eller kvittering, som du skal sende sammen med udbetalingsanmodningen. Du skal også indsende dokumentation for betaling.

Vi udbetaler til de faktiske, betalte tilskudsberettigede udgifter, dog maksimalt til det beløb og den tilskudsprocent, du har fået tilsagn om. Det vil sige, at hvis udgifterne til teknologien bliver mindre end den faste pris, udbetaler vi kun tilskud til den pris, der er afholdt og betalt.

Handel mellem afhængige parter/armslængdeprincippet

Prisen for en given ydelse må ikke være påvirket af sammenfald af interesser mellem sælger og køber, dvs. at udvekslingen af varer og tjenesteydelser sker fuldt ud som på det frie marked under fuld konkurrence. Med interesseforbunden/afhængig part menes, at der mellem to parter er et indbyrdes ejerforhold, en bestemmende eller betydelig indflydelse, familiemæssige relationer eller en fælles tilknytning til samme større organisatoriske enhed.

Eksempel på parter, som altid anses for interesseforbundne/afhængige, er:

- Ægtefæller eller anden familie, hvor den ene er tilskudsmodtager, og den anden driver den virksomhed, der leverer varer eller tjenesteydelser til projektet.
- Virksomheder ejet af sammen person.
- En virksomhed, der ejer en anden virksomhed (fx moder- og datterselskab).
- Øvrige koncernforbundne virksomheder.

Er tilbuddet afgivet af en af ansøger afhængig virksomhed, kan du kun få tilskud til kostprisen af varen/ydelsen. Kostprisen er den faktiske afholdte og betalte nettoudgift hos den part, som leverer varen/ydelsen. Du skal vedlægge dokumentation for kostprisen. Hvis du ikke kan dokumentere kostprisen, vil vi nedsætte prisen ud fra en skønsmæssig vurdering. Hvis det ikke er muligt for os at vurdere kostprisen skønsmæssigt, vil vi nedsætte prisen med 25 pct.

15. Udbudsregler

Udbud skal både sikre effektiv konkurrence, så alle virksomheder har lige adgang til offentlige støttede kontrakter, og sikre, at der indkøbes bedst og billigst.

Som tilsagnshaver efter denne ordning, kan du være omfattet af **EU's udbudsregler** eller **reglerne i den danske tilbudslov** (bekendtgørelse af lov nr. 1410 af 07/12/2007 om indhentning af tilbud på visse offentlige og offentligt støttede kontrakter).

Hvis dit projekt er omfattet af en kontrakt, der er omfattet af EU's udbudsregler eller tilbudslovens regler, skal du oplyse om det allerede i ansøgningen.

Vær opmærksom på, hvis du vil tilføje noget til et projekt eller udvide et projekt, som allerede har været i udbud, skal den nye del også i udbud.

Hvis de projektaktiviteter, vi kan give tilskud til, indgår som del af et større projekt, er det det samlede projekts kontraktsum, der afgør, om du er omfattet af udbudsreglerne, og om det er tilbudsloven eller EU's udbudsdirektiv, som gælder.

Du skal senest, ved anmodning om udbetaling dokumentere, at du har opfyldt reglerne. Det betyder også, at vi kan bede dig om at sende dokumentation for, at du har gennemført udbud for dele af dit projekt, som ikke er omfattet af NaturErhvervstyrelsens tilsagn.

Hvis dit projekt er en bygge- og anlægsopgave til over 300.000 kr., og dermed omfattet af tilbudslovens § 12, stk. 4, **bør din opfordring til tilbudsgiverne være skriftlig**, selv om loven ikke kræver det. Ellers kan du ikke dokumentere over for styrelsen, at du har overholdt reglerne.

Du skal opbevare al dokumentation for, at reglerne er overholdt, dvs. ikke kun det, som skal indsendes, i mindst 5 år fra datoen for slutudbetaling. Det betyder blandt andet, at du også skal opbevare de tilbud, du ikke har accepteret.

Vi kan på ethvert tidspunkt forlange at se materialet.

Nedsættelse

Du skal også være opmærksom på, at vi nedsætter værdien af de tilskudsberettigede projektudgifter for et projekt, hvis vi konstaterer, at EU's udbudsregler eller reglerne i tilbudsloven ikke er overholdt. Hvis det viser sig, at du ikke har holdt at dokumentation tilgængelig i 5 år, jf. ovenfor, kan det medføre, at tilskuddet nedsættes. Se yderligere i afsnittet *Bortfald af tilsagn og tilbagebetaling eller nedsættelse af tilskud*.

Reglerne

Det er vigtigt, at du selv orienterer dig om udbuds- og tilbudsreglerne. Du finder informationen på Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens hjemmeside,

<http://www.kfst.dk/Offentlig-konkurrence/Regler-og-vejledninger-mm>

16. Betingelser for tilsagn om tilskud

Betingelser

Det er en betingelse for tilsagn om tilskud, at:

1. Teknologien fremgår af teknologilisten
2. Projektet gennemføres i overensstemmelse med tilsagnet.
3. Du afgiver de oplysninger, som NaturErhvervstyrelsen beder om, to år efter projektet er afsluttet.
4. Projektet afsluttes senest den dato, vi har anført i tilsagnet.
5. Projektet skal gennemføres på tilsagnshavers bedrift, og tilsagnshaver er ansvarlig for gennemførelse af projektet.
6. Du overholder din oplysningspligt (se nedenstående beskrivelse).
7. Du har et særskilt regnskabssystem eller en passende regnskabskode for alle transaktioner med tilknytning til projektet (se nedenstående beskrivelse).
8. Du overholder din forpligtelse til at informere om den offentlige medfinansiering af projektet, herunder krav om skiltning (se afsnittet *Særligt om information og offentlig omtale*).
9. Du sender udbetalingsanmodning, opgørelse over betalte tilskudsberettigede udgifter, alle udgiftsbilag, dokumentation for betaling og slutrapport senest tre måneder efter den dato, hvor projektet senest skal være afsluttet.
10. Du sikrer, at kontrolmyndigheden har adgang til at kontrollere projektet.

11. Projektet opretholdes, dvs. at projektet ikke ændres væsentligt, ophører eller flyttes uden for programområdet i fem år regnet fra datoen for slutudbetaling ("se afsnittet *Særligt om projektets opretholdelse*").
12. Du opbevarer udbetalingsbilag med tilhørende originale regnskabsbilag i fem år regnet fra datoen for slutudbetaling.
13. Du holder dokumenter, som dokumenterer, at EU's udbudsregler eller tilbudslovens regler er overholdt, tilgængelige mindst fem år fra datoen for slutudbetaling, hvis dit projekt eller dele heraf er omfattet af EU's udbudsregler eller tilbudslovens regler.

I tilsagnet kan vi fastsætte nærmere betingelser om, at du skal medvirke ved evaluering af projektet efter projektets afslutning.

Vi kan træffe afgørelse om bortfald af tilsagn og tilbagebetaling af tilskud, hvis betingelserne for tilsagn om tilskud ikke er opfyldt.

Vi kan opretholde tilsagnet og foretage en proportional nedsættelse af den samlede værdi af tilskuddet, hvis betingelserne for tilsagn ikke er opfyldt.

Se også afsnittet *Bortfald af tilsagn og tilbagebetaling eller nedsættelse af tilskud*.

Oplysningspligt

Hvis vi forlanger det, skal du i hele perioden, hvor betingelser for tilsagn om tilskud skal opfyldes, afgive en erklæring til os om, hvorvidt betingelserne for tilsagn om tilskud fortsat opfyldes. Du har også pligt til at give os skriftlig meddelelse om forhold, der kan medføre bortfald af tilsagn eller tilbagebetaling eller nedsættelse af tilskuddet.

Særskilt regnskabssystem eller særlig regnskabskode

Du skal sikre, at de projektrelaterede udgifter og indtægter enten bogføres med en særlig kode i dit regnskabssystem eller på særskilte konti i et separat regnskabssystem, der omfatter samtlige transaktioner vedrørende projektet. Samtlige fakturaer skal kunne genfindes entydigt på denne konto.

17. Særligt om information og offentlig omtale ("skiltning")

Det er et krav i EU-reglerne, at du som modtager af tilskud skal oplyse offentligheden om projekter, der får støtte under Landdistriktsprogrammet. Det kalder vi "skiltning".

Vær opmærksom på, at der er forskellige krav til forskellige typer af projekter:

- Investering.
- Bygge-/anlæg.
- Infrastruktur.
- Informations- og kommunikationsaktiviteter.

Der er forskellige krav om **midlertidig** skiltning i projektperioden og **permanent** skiltning efter projektperioden.

Hvis du har en hjemmeside til erhvervmæssigt brug, skal du informere om tilskuddet på denne hjemmeside.

I det følgende kan du læse mere om, hvornår du skal informere under Miljøteknologi – randzoner 2015, hvordan og hvad informationen nærmere skal indeholde. Til sidst kan du læse om sanktion, hvis du ikke skiltes korrekt.

Investeringsprojekter – i løbet af projektperioden

Hvis den samlede offentlige støtte (EU og national), som vi udbetaler, er på mere end 75.000 kr. og ikke overstiger 375.000 kr., skal du sætte en plakat op ved investeringen. Den skal være klart synlig for offentligheden og sættes fx ved indgangen til bygningen. Plakaten skal minimum være størrelse A3.

Hvad skal der stå på plakaten?

Plakaten skal indeholde disse oplysninger, der skal fylde mindst 25 procent:

- Den Europæiske Unions logo (EU-flag).
- Miljø- og Fødevareministeriets logo.
- Følgende tekst: "Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne: Danmark og Europa investerer i landdistrikterne".
- Projekt titlen og en kort beskrivelse af projektet.

Tekst og logo finder du på naturerhverv.dk via link i [Tilskudsguide](#) under ordningen.

Hvor skal plakaten placeres?

Du skal placere plakaten på et sted, der er klart og synligt for offentligheden, fx ved indgangen til en bygning.

Hvis der er tale om en mobil investering, fx traktorer og lignende der kører rundt, anbefaler vi, at du placerer skiltet på selve investeringen.

Hvis du placerer skiltet udendørs, skal det være af vejrbestandigt materiale.

Du skal dokumentere, at du har skiltet korrekt

Du skal sende fotodokumentation for, at du har skiltet korrekt, når du søger om udbetaling. Dokumentationen er to fotos: et der viser, hvad der står på skiltet, og et der viser, hvor skiltet er placeret.

Når du søger om rateudbetaling eller slutudbetaling, skal du sende dokumentation for den midlertidige skiltning.

Hvor længe skal du beholde skiltet

Plakaten, oplysningsskiltet eller tavlen af midlertidig karakter skal du bevare fra projektperiodens start frem til, du har modtaget slutudbetaling, så du kan dokumentere, at du har skiltet korrekt i projektperioden, når du søger om rate- eller slutudbetaling.

Dokumentationen for din skiltning, dvs. fotos af skilt og placering, skal du opbevare i fem år, regnet fra du modtog slutudbetalingen.

Informationsmateriale, inklusiv web og anden elektronisk information mv.

Du skal oplyse om tilskuddet i alt informations- og kommunikationsmateriale, der omhandler projektet, med:

- Den Europæiske Unions logo (EU-flag).
- Miljø- og Fødevareministeriets logo.
- Denne tekst: "Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne: Danmark og Europa investerer i landdistrikterne."
- Websteder skal have link til Kommissionens websted for Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne.

På publikationer, som fx brochurer, foldere, nyhedsbreve, plakater og flyers, skal EU-logo, Miljø- og Fødevareministeriets logo og teksten placeres på titelbladet. På websteder skal det placeres på forsiden.

Tekst, logo og link til Kommissionen finder du på vores hjemmeside www.naturerhverv.dk i [Tilskudsguide](#) under ordningen.

Du skal informere på din erhvervsmæssige hjemmeside?

Hvis du har et websted til erhvervsmæssig brug, skal du informere om støtten fra Den Europæiske Landbrugsfond for udvikling af landdistrikterne. En erhvervsmæssig hjemmeside er en hjemmeside med et kommercielt formål som fx salg af kød eller reklame for en gårdbutik i tilknytning til din bedrift. Kravet gælder kun, hvis der er en direkte sammenhæng mellem hjemmesiden og tilskudsordningen.

Du skal have disse informationer på din hjemmeside:

- Den Europæiske Unions logo (EU-flag).
- Miljø- og Fødevareministeriets logo.
- Følgende tekst: "Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne: Danmark og Europa investerer i landdistrikterne".
- En kort beskrivelse af formålet og resultatet af tilskuddet.

Informationen skal ligge på hjemmesiden fra projektperiodens start frem til, du har modtaget slutudbetaling, så vi kan tjekke, at du har informeret korrekt i projektperioden, inden vi udbetaler.

Tekst, logo og link til Kommissionen finder du på naturerhverv.dk via [Tilskudsguide](#) under ordningen.

Vi sanktionerer dit tilskud, hvis du ikke skilter korrekt

Hvis du ikke skilter korrekt, sanktionerer vi dit tilskud. Sanktionen er 2 % af det samlede offentlige tilskud (EU og nationalt), som vi udbetaler, dog maks. 50.000 kr. Vi trækker sanktionsbeløbet fra dit tilskud, inden vi udbetaler.

Eksempler på ikke korrekt skiltning er, at plakaten ikke er sat op på et korrekt sted, teksten er ikke læsbar, du har ikke brugt de rigtige logoer, plakaten er ikke i mindst A3 format. Hvis der ikke er korrekte logoer og tekst på din hjemmeside, er skiltningen heller ikke korrekt.

18. Særligt om opretholdelse af projektet

Skriftligt og elektronisk materiale

Hvis projektet omfatter udarbejdelse af artikler og andet skriftligt eller elektronisk materiale, skal du opbevare dette materiale i fem år regnet fra datoen for slutudbetaling af tilskud.

Udstyr og investeringer

Hvis du har fået tilskud til investering i en teknologi, skal du opbevare denne teknologi i fem år regnet fra datoen for slutudbetaling af tilskud.

Hvis udstyret går i stykker inden for projektperioden, skal det repareres for din regning. Er det ikke muligt at reparere det pågældende udstyr, skal du erstatte det for egen regning.

Hvis udstyret går i stykker efter projektperioden, men inden for 5-årsperioden, og der ikke længere er brug for genstanden, vil vi normalt ikke forlange, at genstanden erstattes, men den skal stadig opbevares.

Du skal opbevare faktura og dokumentation for betaling af den nyindkøbte genstand, indtil den oprindelige 5-årige periode udløber.

Du skal endvidere opbevare faktura og dokumentation for betaling af den defekte genstand, indtil den oprindelige 5-årige periode udløber.

Hvis du er i tvivl, skal du kontakte os.

19. Igangsætningstilladelse

I forbindelse med at vi kvitterer for at have modtaget din ansøgning, kan vi give tilladelse til, at du på egen regning og risiko går i gang med projektet.

Hvis din ansøgning senere resulterer i et tilsagn, kan projektudgifter, du har afholdt fra datoen for igangsætningstilladelsen, indgå i tilskudsgrundlaget. Hvis ansøgningen ikke resulterer i et tilsagn, må du selv betale alle projektudgifter.

En igangsættelsestilladelse er derfor ikke en garanti for, at du får tilskud til projektet. Datoen for igangsættelse kan tidligst være datoen for vores kvitteringsbrev.

20. Besked om afgørelse om tilsagn

Når vi har behandlet din ansøgning og truffet beslutning om, hvorvidt du får tilsagn om tilskud eller afslag til dit projekt, sender vi afgørelsen til dig.

Hvis du får tilsagn om tilskud til dit projekt, sender vi et tilsagnsbrev. Tilsagnet indeholder et budget over de godkendte, tilskudsberettigede udgifter samt en oversigt over betingelser.

Hvis du får delvist tilsagn om tilskud til dit projekt, indeholder tilsagnet desuden begrundelser (inkl. henvisning til lovgrundlag) for de dele af projektet, som vi ikke har fundet tilskudsberettiget, samt en klagevejledning.

Hvis du får afslag til dit projekt, sender vi et afslagsbrev med begrundelser (inkl. henvisning til lovgrundlag) for afslaget samt en klagevejledning.

21. Projektperioden

Projektperioden er som udgangspunkt 2 år. Vi fastsætter projektperioden i tilsagnet, herunder start- og slutdato, men startdatoen for projektperioden er som udgangspunkt den dato, der står i kvitteringsbrevet.

22. Klageadgang

Du kan klage skriftligt over NaturErhvervstyrelsens afgørelser under Miljøteknologi – randzoner 2015 senest fire uger fra den dag, du modtog afgørelsen.

Du sender klagen til NaturErhvervstyrelsen med e-mail til: erhverv@naturerhverv.dk eller med almindelig post.

Du kan bruge klageskemaet, som du finder på vores hjemmeside naturerhverv.dk/klageskema.

Med mindre, vi finder grundlag for at genoptage sagen og træffe ny afgørelse, sender vi klagen sammen med vores kommentarer videre til Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, som træffer afgørelse i sagen. Afgørelser truffet af Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri kan ikke indbringes for anden offentlig myndighed.

Modtager vi klagen for sent, vil den som udgangspunkt ikke blive behandlet.

23. Ændring af projektet

Du kan søge om ændring af et projekt vedrørende:

- Forlængelse af projektperioden.
- Ændring af projektindholdet.
- Overdragelse af tilsagnet.

Du skal søge om ændring af projektet hos NaturErhvervstyrelsen for alle tre ændringstyper.

Du skal sende din ansøgning om ændring af projektindhold eller forlængelse af projektperioden via Fødevareministeriets Tast selv-service. I Tast-selv-service skal du finde dit seneste indsendte ansøgningsskema og rette i dette. Herefter genfremsender du skemaet med ændringerne. Din beskrivelse af, begrundelse for og bemærkninger til ændringen skal du skrive i bemærkningsfeltet eller uploade under fanen *Bilag*.

Hvis du ønsker at søge om overdragelse af tilsagnet, skal du udfylde et overdragelsesskema, og indsende det via e-mail.

Link til Tast selv-service samt overdragelsesskema finder du på vores hjemmeside naturerhverv.dk i [Tilskudsguide](#) under Miljøteknologi – randzoner 2015. Her finder du også links til vejledning i brug af Tast selv-service.

Din ansøgning om ændring skal være modtaget i NaturErhvervstyrelsen senest to måneder før den dato, hvor projektet senest skal være afsluttet, og din ansøgning om ændring skal være begrundet. Du kan derfor ikke få godkendt en ændring, som vi modtager efter projektperiodens udløb.

Alle ændringer skal godkendes af NaturErhvervstyrelsen, inden du sætter ændringen i gang. Det betyder også, at vi ikke kan godkende ændringer med tilbagevirkende kraft. Du skal derfor hele tiden være opmærksom på, om projektet forløber, som det skal, eller om du har behov for at søge om at ændre projektet, så ændringerne kan iværksættes fremadrettet efter vores godkendelse.

Vi kan godkende dit ønske om at ændre projektet på betingelse af, at ændringen efter vores vurdering er i overensstemmelse med projektets formål.

Vær desuden opmærksom på at:

- Tilsagnsbeløbet kan ikke forhøjes i forbindelse med en ændring af projektet.
- Anmodning om godkendelse af projektændring kan ikke godkendes, såfremt ændringen betyder, at projektet i sin ændrede form ikke ville være blevet prioriteret.

Når vi har behandlet din ansøgning om ændring og truffet afgørelse, meddeler vi dig den endelige afgørelse.

Forlængelse af projektperioden

Din ansøgning om forlængelse af projektperioden skal indeholde følgende oplysninger:

- Kort redegørelse for årsagen til, at projektet er forsinket og ikke kan gennemføres inden for fristen i tilsagnsbrevet.
- Angivelse af dato for, hvornår projektet kan afsluttes.
- Begrundet redegørelse for, hvordan projektet realistisk kan gennemføres inden for den forlængede periode.

Ændring af projektindholdet

Din ansøgning om at ændre projektets indhold, skal indeholde følgende oplysninger:

- Begrundelse for ændringen.
- Beskrivelse af ændringen.
- Beskrivelse af, hvad ændringen betyder for projektet.

En ændring af projektindhold under denne ordningen, kan kun være udskiftning af én teknologi med en anden teknologi inden for samme indsatsområde.

Overdragelse af tilsagn

Vi kan efter ansøgning tillade, at tilsagnet overdrages til en anden. Det er en betingelse, at den nye ansøger selvstændigt ville kunne opnå tilsagn efter den pågældende bekendtgørelse. Den, der får overdraget tilsagnet, overtager alle rettigheder og forpligtelser efter tilsagnet.

Den oprindelige tilsagnshaver skal sende et udfyldt overdragelseskema, og en begrundet ansøgning om tilladelse til at overdrage tilsagnet til en anden. Skemaet skal sendes til NaturErhvervstyrelsen. Du finder skema til ansøgning om overdragelse af projekt på vores hjemmeside naturerhverv.dk i [Tilskudsguide](#) under Miljøteknologi – randzoner 2015.

Din ansøgning om ændring af tilsagnshaver skal sendes hurtigst muligt via e-mail, og skal være modtaget i NaturErhvervstyrelsen straks efter, den kommende, nye tilsagnshaver har underskrevet overdragelseskemaet. Vi kan ikke godkende overdragelsen med tilbagevirkende kraft.

24. Afslutning af projekt

Når projektets aktiviteter er gennemført i overensstemmelse med betingelserne i tilsagnet, kan du søge om slutudbetaling af tilskuddet.

Afsyning

I forbindelse med behandling af din ansøgning om slutudbetaling, vil investeringen blive afsynet, hvilket betyder, at vi kommer på besøg på stedet, hvor investeringsprojektet er gennemført.

Afsyningen skal sikre, at projektet er fuldført i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for tilsagnet. Det vil sige, at indkøb af maskiner/udstyr skal være i overensstemmelse med de tekniske/konkrete beskrivelser i den godkendte ansøgning om tilsagn om tilskud eller senere godkendte ændringer.

Vi kan først gennemføre slutudbetalingen, når vi har afsynet investeringen.

Slutrapport

Når projektet er gennemført, skal du sende en slutrapport til os samtidig med din ansøgning om slutudbetaling.

Det er en betingelse for slutudbetaling, at vi har modtaget og godkendt din slutrapport.

Din slutrapport skal udarbejdes på det samme skema, som du bruger til din anmodning om slutudbetaling af tilskud.

I slutrapporten skal du bl.a. oplyse 1) de effekter, du forventede på ansøgningstidspunktet (se ansøgningsskemaet), 2) de effekter, der reelt er skabt ved afslutning af projektet, og 3) de effekter, der yderligere forventes fremadrettet efter afslutning af projektet, som følge af projektet.

25. Udbetaling af tilskud

I dette afsnit beskrives nogle få emner vedrørende udbetaling af tilskud. Du kan læse mere om udbetaling af tilskud i udbetalingsvejledningen, som findes på vores hjemmeside naturerhverv.dk i [Tilskudsguide](#) under Miljøteknologi – randzoner 2015. Det er vigtigt at læse udbetalingsvejledningen allerede i forbindelse med, at du søger om tilsagn om tilskud.

Rater

Du kan få udbetalt tilskuddet i to rater, hvor anden rate udgør slutudbetalingen. Du bestemmer selv, om du vil have udbetalt tilskuddet i én eller to rater. Den enkelte rate skal udgøre mindst 20 pct. af det samlede tilsagnsbeløb (tilskud).

Den procentvise beregning sker ud fra de [tilskudsberettigede](#) udgifter for raten. Hvis du fx i første rate søger om at få udbetalt 25 pct. af det samlede tilskud, og vi kun kan godkende udgifter svarende til, at rateudbetalingen udgør 15 pct. af tilskuddet, vil du få afslag på din ansøgning om rateudbetaling, da raten ikke udgør mindst 20 pct. af tilskuddet.

Hvis du ønsker udbetaling i to rater, betyder kravet også, at den første rate højst må udgøre 80 pct. af det samlede tilskud, så slutudbetalingen kan udgøre mindst 20 pct. af det samlede tilskud.

Udbetalingseskema

Du skal sende din ansøgning om udbetaling af tilskud via Fødevareministeriets Tast selv-service. Link til Tast selv-service finder du på vores hjemmeside naturerhverv.dk i [Tilskudsguide](#) under Miljøteknologi - Randzoner. Her finder du også links til vejledning i brug af Tast selv-service.

Fuld bilagskontrol

Når du søger om udbetaling af tilskud, skal du vedlægge alle udgiftsbilag og dokumentation for betaling. Vi udbetaler til de faktiske, betalte tilskudsberettigede udgifter, dog maksimalt til det beløb og den tilskudsprocent, du har fået tilsagn om. Det vil sige, at hvis bliver udgifter til teknologien bliver mindre end den faste pris, udbetaler vi kun tilskud til den pris, der er afholdt og betalt.

Krav til faktura

En faktura skal indeholde:

- Tilsagnshavers navn og adresse.
- Fakturaudsteders navn, adresse og CVR-nr. (eller CPR-nr. hvis CVR-nr. ikke findes).
- Fakturadato.
- Beskrivelse af leverancen, inkl. mængde og art af de leverede varer, så det er muligt at se sammenhængen til projektet, der er givet tilsagn til.
- Betalingsdato og betalingsinformation.
- Momsgrundlaget, dvs. beløb ekskl. moms, momsbeløbet, beløb inkl. moms.
- Eventuelle rabatter og prisnedslag.

Det er afgørende for udbetaling, at faktura er udstedt til tilsagnshaver. Fakturaen skal betales fra tilsagnshavers bankkonto.

Modregning

Hvis NaturErhvervstyrelsen har restancer på Miljøteknologier-ordninger eller på andre af vores ordninger, kan det blive modregnet ved udbetaling af tilskud under Miljøteknologi – randzoner 2015.

Nemkonto

Vi overfører tilskuddet til din Nemkonto.

Indberetning af tilskud til SKAT

Vi indberetter det udbetalte tilskud til skattemyndighederne. Med hensyn til afklaring af skattemæssige konsekvenser anbefaler vi, at du selv tager kontakt til SKAT.

26. Sagsbehandlingstid

Vores tværgående mål for projektstøtteordningerne er, at vi giver svar (tilsagn eller afslag) til 90 pct. af ansøgningerne om tilsagn om tilskud senest tre måneder fra ansøgningsfristens udløb, hvis sagen er fuldt oplyst.

Vi oplyser yderligere om den forventede sagsbehandlingstid på den konkrete ordning på vores hjemmeside naturerhverv.dk i [Tilskudsguide](#) under Miljøteknologi – randzoner 2015.

27. Evaluering efter projektets afslutning

Efter projektets afslutning skal du medvirke ved evaluering af projektet. NaturErhvervstyrelsen evaluerer effekten af projekterne ved at måle den konkrete udbredelse af udviklede produkter, teknologier, processer og metoder. Indholdet af evalueringen vil fremgå af tilsagnet.

28. Projektet opgives

Hvis du ikke gennemfører projektet, skal du hurtigst muligt oplyse NaturErhvervstyrelsen om det. Hvis projektet opgives, efter at første rate er udbetalt, vil det udbetalte beløb blive krævet tilbagebetalt. Ved opgørelse af tilbagebetalingskrav tillægges der renter i overensstemmelse med renteloven. Rentetillægget udgør dog mindst 50 kr.

29. Kontrol på stedet

NaturErhvervstyrelsen foretager kontrol på stedet i forbindelse med administration af ordningen.

Vi udfører den fysiske kontrol samt efterfølgende kontrol i opretholdelsesperioden.

Vi kan til brug for kontrollen indhente oplysninger fra andre offentlige myndigheder i nødvendigt omfang i overensstemmelse med § 10 i Lov om Landdistriktsfonden.

For at kunne gennemføre kontrollen har vi eller andre personer med bemyndigelse dertil, mod behørig legitimation og uden retskendelse adgang til lokaliteter, der ejes eller drives af dig som tilsagnshaver. Dette gælder også adgang til regnskaber, forretningsbøger, udbudsmateriale m.v., herunder også materiale, der opbevares i elektronisk form, og anden relevant dokumentation.

Du skal yde den nødvendige vejledning og hjælp ved kontrollens gennemførelse. Du skal sikre, at kontrolmyndigheden har adgang til at besøge projektet i forbindelse med kontrol.

30. Bortfald af tilsagn og tilbagebetaling eller nedsættelse af tilskud

Bortfald af tilsagn og tilbagebetaling af tilskud

Vi kan træffe afgørelse om bortfald af tilsagn og tilbagebetaling af tilskud, hvis:

- Du har givet urigtige eller vildledende oplysninger eller fortiet oplysninger af betydning for sagens afgørelse.
- Tilsagnshaver tilsidesætter sine pligter efter lovens § 8 og § 9, stk. 2
- Tilsagnshaver ikke overholder sin oplysningspligt efter lovens § 8.
- Projektet ikke gennemføres i overensstemmelse med tilsagnet.
- Betingelserne for tilsagn om tilskud ikke er opfyldt (Se afsnittet *Betingelser for tilsagn om tilskud*).

I tilfælde af tilbagebetalingskrav vil der blive pålagt renter, som beregnes fra tidspunktet for meddelelse af tilbagebetalingskravet med den rentesats, der er fastsat i renteloven.

I tilfælde af grove misligholdelser kan straf komme på tale.

Nedsættelse af tilskud

Vi kan opretholde tilsagnet eller foretage en proportional nedsættelse af den samlede værdi af de tilskudsberettigede udgifter for et projekt, hvis vi vurderer, at:

- Du har givet urigtige eller vildledende oplysninger eller har fortiet oplysninger af betydning for sagens afgørelse.
- Tilsagnshaver tilsidesætter sine pligter efter lovens § 8 og § 9, stk. 2
- Betingelsen om, at projektet skal opretholdes i fem år regnet fra datoen for slutudbetaling af tilskud.
- Betingelsen om, at du holder dokumentation, der dokumenterer, at EU's udbudsregler eller tilbudslovens regler er overholdt, tilgængelig i mindst fem år fra datoen for afsluttende udbetaling, hvis projektet eller dele heraf er omfattet af EU's udbudsregler eller tilbudslovens regler.
- Din forpligtelse til at informere om den offentlige medfinansiering af projektet, herunder krav om skiltning.
- EU's udbudsregler eller reglerne i tilbudsloven.

Tilskuddet vil blive nedsat ud fra en vurdering af art, grovhed, omfang og varighed af overtrædelsen, om der er tale om gentagelse, samt ud fra en vurdering af det eventuelle økonomiske tab for Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL), der vurderes at være forbundet med overtrædelsen.

Udbetaling på uretmæssigt grundlag

Hvis det senere konstateres, at tilskud er udbetalt på uretmæssigt grundlag, kan vi bortfalde tilsagnet og kræve fuld tilbagebetaling eller nedsætte tilskuddet og kræve en del af tilskuddet tilbagebetalt.

31. Straffebestemmelser og svig

Straffebestemmelser

Hvis reglerne i bekendtgørelsen ikke overholdes, kan du efter § 12, stk. 1 i Lov om Landdistriktsfonden straffes med bøde. Der kan pålægges selskaber mv. (juridiske personer) straffeansvar efter reglerne i straffelovens kapitel 5.

Svindel med tilskudsberettigelse eller brug af tilskud

NaturErhvervstyrelsen kontrollerer ansøgninger om tilskud for svig. 'Svig' er den betegnelse, EU-kommissionen bruger for bevidst misbrug af EU-midler.

Svig defineres i denne sammenhæng som en forsætlig handling, der påvirker retten til tilskud eller omfanget af tilskud. Det kan være ukorrekte erklæringer eller dokumenter, tilsidesættelse af en oplysningspligt eller anvendelse af midler eller investeringer til andet formål, end de var bevilget til.

Omgåelse af betingelserne for tilskud - herunder når ansøgeren kunstigt opdeler sin virksomhed eller bedrift for at få adgang til tilskud - betragtes også som svig.

Svig medfører, at tilskuddet helt eller delvist bortfalder og kan desuden medføre udelukkelse fra mulighed for tilskud³, bøde eller i alvorlige tilfælde fængselsstraf⁴.

32. Force majeure

NaturErhvervstyrelsen kan anerkende tilfælde af force majeure og andre ekstraordinære omstændigheder, der forhindrer tilsagnshaver i at gennemføre projektet, og dermed ikke medfører bortfald af tilsagn og tilbagebetaling af tilskud.

Force majeure og andre ekstraordinære omstændigheder kan navnlig anerkendes i følgende tilfælde:

- Tilskudsmodtagerens død.
- Tilskudsmodtagerens uarbejdsdygtighed i længere tid.
- En alvorlig naturkatastrofe, der i væsentlig grad berører bedriften.
- Ødelæggelse af stalde på bedriften ved ulykke.

---

³ Art. 64, 4. d, Rådets Forordning, (EF), nr. 1306/2013 af 17. december 2013 om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik.

⁴ § 289a, straffeloven (LBK nr. 1028 af 22. august 2013).

- En epizooti eller en plantesygdom, der rammer henholdsvis hele tilskudsmodtagerens besætning eller en del af denne eller alle tilskudsmodtagerens afgrøder eller en del af disse.
- Ekspropriation af hele eller en væsentlig del af bedriften, hvis ekspropriationen ikke kunne forudses på dagen for indgivelse af ansøgningen.

Vi kan i ganske særlige tilfælde godkende andre omstændigheder end de ovennævnte som force majeure eller andre ekstraordinære omstændigheder.

Hvis tilsagnshaver eller dennes dødsbo ønsker at påberåbe sig force majeure eller andre ekstraordinære omstændigheder, skal dette meddeles NaturErhvervstyrelsen skriftligt senest 15 arbejdsdage efter det tidspunkt, hvor tilsagnshaver eller dennes dødsbo er i stand til at gøre det. Meddelelsen skal være vedlagt fyldestgørende dokumentationsmateriale.

Vi kan i forbindelse med behandlingen af spørgsmålet bede om yderligere information. Hvis vi ikke modtager det materiale, vi beder om, vil vi træffe afgørelse om anerkendelse af force majeure eller andre ekstraordinære omstændigheder på det forelæggende grundlag.

Det er en betingelse for anerkendelse af force majeure eller andre ekstraordinære omstændigheder i konkrete tilfælde, at de indtrufne begivenheder forhindrer tilsagnshaver i at opfylde sine forpligtelser, og at tilsagnshaver ikke, ved en forholdsmæssig indsats, kunne have sikret sig herimod.

33. NaturErhvervstyrelsens brug af data

Oplysninger om projektet vil blive brugt af NaturErhvervstyrelsen til sagsbehandling, administration, tilskudsudbetaling og kontrol.

NaturErhvervstyrelsen har i forbindelse med kontrol mulighed for at indhente oplysninger hos andre offentlige myndigheder i fornødent omfang, herunder med henblik på samkøring og sammenstilling af oplysningerne. Behandlingen af oplysningerne vil ske i overensstemmelse med persondatalovens regler. Oplysninger kun vil blive indhentet, i det omfang det er relevant for den konkrete afgørelse.

Offentliggørelse, bl.a. på internettet

Vi er dataansvarlige, og oplysninger om projektet vil blive brugt til bl.a. sagsbehandling, administration, tilskudsudbetaling og kontrol. Derfor skal du være opmærksom på følgende:

- Oplysningerne kan behandles af danske og europæiske revisions- og undersøgelsesorganer for at værne om EU's finansielle interesser. Endvidere kan de blive brugt til statistik, forskning, planlægning og evaluering.
- Oplysninger om navn, evt. firmanavn, adresse, projekttitel samt størrelse af det modtagne tilsagnsbeløb og det udbetalte tilskudsbeløb vil blive offentliggjort på vores hjemmeside.
- Alle kan anmode om aktindsigt i sager, der behandles af den offentlige forvaltning efter offentlighedsloven, og at der kun er få oplysninger/dokumenter, som er undtaget fra pligten til udlevering efter offentlighedsloven.

Efter Persondataloven har du mulighed for:

- At bede om indsigt i, hvilke oplysninger der behandles i forbindelse med projektet, jf. Persondatalovens § 31.
- At kræve at få rettet, slettet eller blokeret oplysninger, der er urigtige eller vildledende, eller på anden måde er behandlet i strid med lovgivningen, jf. Persondatalovens § 37.

34. Lovgrundlag

De gældende regler for ordningen Miljøteknologi - randzoner fremgår af:

Danske regler (love og bekendtgørelser)

- Lov om landdistriktsfonden, lov nr. 1360 af 16. december 2014.
- Bekendtgørelse nr. 1209 af 27. oktober 2015 om tilskud til investeringer i teknologier til reduktion af pesticidforbruget og kvælstofudledningen på bedrifter med randzoner.
- Bekendtgørelse nr. 1224 af 30. oktober 2015 om ændring af bekendtgørelse om tilskud til investeringer i teknologier til reduktion af pesticidforbruget og kvælstofudledningen på bedrifter med randzoner.

EU-regler (forordninger)

- Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. [1305/2013](#) om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL).
- Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. [808/2014](#) af 17. juli 2014 om fastlæggelse af regler for anvendelsen af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1305/2013 om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL).
- Rådets forordning nr. [1303/2013](#) af 17. december 2013 om fælles bestemmelser for den Europæiske Fond for Regional udvikling, Den Europæiske Socialfond, Samhørighedsfonden, Den Europæiske Landbrugsfond for udvikling af Landdistrikterne og Den Europæiske Hav- og Fiskerifond og om generelle bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regional udvikling, Den Europæiske Socialfond, Samhørighedsfonden, Den Europæiske Landbrugsfond for udvikling af Landdistrikterne og Den Europæiske Hav- og Fiskerifond og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1083/2006.
- Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. [480/2014](#) af 3. marts 2014 om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1303/2013 om fælles bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond, Samhørighedsfonden, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne og Den Europæiske Hav- og Fiskerifond og om generelle bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond, Samhørighedsfonden og Den Europæiske Hav- og Fiskerifond
- Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. [1306/2013](#) af 17. december 2013 om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik og om

ophævelse af Rådets Forordning (EØF) nr. 352/78, (EF) nr. 165/94, (EF) nr. 2799/98, (EF) nr. 814/2000, (EF) nr. 1290/2005 og (EF) nr. 485/2008.

- Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. [640/2014](#) af 11. marts 2014 om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1306/2013 for så vidt angår det integrerede forvaltnings- og kontrolsystem, sanktioner vedrørende direkte betalinger, støtte til udvikling af landdistrikterne og krydsoverensstemmelse.
- Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. [809/2014](#) af 17. juli 2014 om gennemførelsesbestemmelser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1306/2013 for så vidt angår det integrerede forvaltnings- og kontrolsystem, foranstaltninger til udvikling af landdistrikterne og krydsoverensstemmelse.

35. Yderligere oplysninger

Denne vejledning, udbetalingsanmodning, m.m. findes på vores hjemmeside naturerhverv.dk i [Tilskudsguide](#) under Miljøteknologi – randzoner 2015.

Du er velkommen til at kontakte os, hvis du har spørgsmål på tlf. 33 95 80 00 eller erhverv@naturerhverv.dk

Miljø- og Fødevareministeriet

Slotsholmsgade 12
1216 København K
Tel +45 33 92 33 01
fvm@fvm.dk
www.mfvm.dk